

2010-04-07

Till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

Alternativ till djurförsök

Användningen av djur i plågsamma försök reser många etiska frågor. Det är dock inte bara av etiska skäl som många förkastar djurförsöken, utan fler och fler människor börjar inse att djurförsöken även har ett flertal vetenskapliga brister, eftersom det finns fysiologiska och anatomiska skillnader mellan arterna. Lyckligtvis växer det fram allt fler och i många fall rentav bättre alternativ till djurförsök, såsom datormodeller och tester på odlade celler.

En minskad användning av djurförsök kräver både resurser för forskningen om alternativen och en tydligare styrning mot färre djurförsök. Idag är dock myndighetsstyrningen bristfällig.

De djurförsöksetiska nämnderna som prövar ansökningar om djurförsök ska inte tillåta djurförsök där djurfria alternativ finns att tillgå. Detta kräver dock att nämnderna är uppdaterade om vilka alternativ som finns att tillgå. I dagsläget finns det ingen myndighet som har ansvaret för att informera om alternativ till djurförsök – varken gentemot forskare eller nämnderna. Nämnderna har själva inte resurser att utreda alternativen utan behöver någon instans med särskild sakkunskap att kunna rådfråga.

Jordbruksverket har i någon mån tagit på sig att samla och sprida information om alternativ till djurförsök, men då de saknar såväl resurser som formellt uppdrag har det i praktiken inte blivit så mycket av det. Något samlat arbete med att ta fram strategier för att ersätta djurförsök, inklusive samordning av relevanta myndigheters arbete på området och deltagande i det internationella arbetet för främjande av alternativ till djurförsök, saknas helt.

Det som ligger närmast till hands är att ge detta uppdrag till Jordbruksverket, tillsammans med tillräckliga resurser för att kunna fullfölja uppdraget också i praktiken. Därutöver borde även andra relevant myndigheter få i uppdrag att minska djurförsöken inom sina ansvarsområden. Det innebär att de även ska bekosta eller utföra det arbete som måste göras för att nya metoder ska kunna ersätta djurförsöken. Några exempel:

- Läkemedelsverket bör bidra till att fler djurförsök i läkemedelstester kan ersättas. Det gäller t.ex. de tester som görs av varje tillverkningsansökan av vacciner och biologiska produkter som exempelvis Botox.

2010-04-07

- Livsmedelsverket bör t.ex. bidra till att de tester som görs på möss för att undersöka förekomst av bakteriegifter i skaldjur, kan ersättas med andra analysmetoder.
- Kemikalieinspektionen bör bidra i arbetet för att minska djurförsöken för att testa kemikalier och bekämpningsmedel.
- Fiskeriverket bör bidra till en minskning av lidande och död vid provfiske, som årligen dödar miljontals djur i Sverige i vetenskapliga undersökningar av fiskbeståndet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga jordbruksministern följande:

Avser ministern ge Jordbruksverket eller någon annan myndighet ett tydligt uppdrag att samordna arbetet med och ta fram strategier för att ersätta djurförsök?

Hur avser ministern säkerställa att de djurförsöksetiska nämnderna kan inhämta nödvändig kunskap om alternativ till djurförsök?

Avser ministern ge berörda myndigheter i uppdrag att minska djurförsöken inom sina ansvarsområden?

.....

Helena Leander (mp)